

Internetes biztonságtudatosság

ELMÉLET

A képzés létrejöttét az Értelmi Sérülteket Szolgáló Társadalmi Szervezetek és Alapítványok Országos Szövetsége (ÉTA) támogatta.
2022.

Szabályok

- Hallgassuk meg egymást!
- Ne vágjunk egymás szavába!
- Ne nevéssük ki egymást! Mindenki gondolata értékes!
- Ne minősítsünk!
- A tréningen elhangzottak a csoportra tartoznak!

Internetes biztonság tudatosság

1. rész

Miről lesz szó?

- Mit jelent az Internet?
- Digitális lábnyom
- Internetes veszélyek: vírus, féreg, trójai faló vírus, átverések
- Internetes veszélyek felismerése és védekezés

Az internet

Internet = a világ különböző pontjain található számítógépeket összekötjük.

=> mindenki **megoszthatja** a többi számítógéptulajdonossal azt, ami a saját gépén van.

Az internet segítségével az emberek tudása összegyűlik.

Ez a gyűjtemény a TE számítógépedben is megtalálható, ha van interneted

Mit jelent a megosztás?

Az emberek szeretnek adni társaiknak.
Amikor adunk, akkor próbálunk:

- Hasznosat adni
- Érdekeset adni
- Korábban sosem látottat adni
- Vicceset adni

Az **Interneten** az emberek a számítógép segítségével adnak:

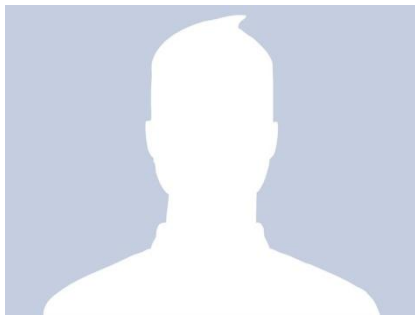
- Képeket
- Videókat
- Szövegeket
- Játékokat

Példák a megosztásra:

A profilképed

Egy recept, vagy egy elkészült étel fotója

A youtube on megtalálható dalok videóok

Internetes játékok

Megosztás: de kinek?

Az életben annak adunk:

- akit szeretünk,
- és ismerünk
- és ezért valami „személyeset” készítünk vagy veszünk neki

Az **Interneten** is adhatunk,
de azt általában **mindenki látja.**

**Egy idegennek
megmutatnád a gyerekkori
képedet?**

Megosztás: de mit?

Magán jellegű információ

Jelszó

Emlékezzen rám ezen az eszközön

BEJELENTKÉZÉS

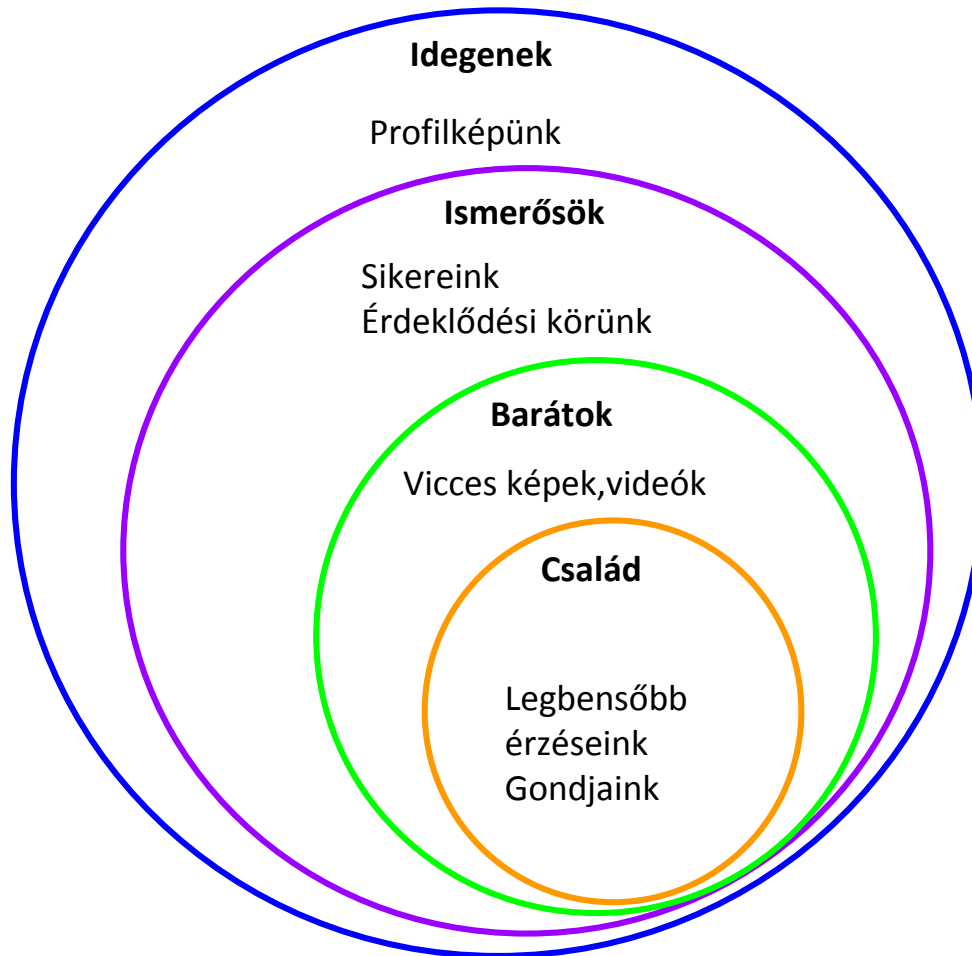
Nyilvános, megosztható információ

Megosztás: mit és kivel?

Digitális lábnyom

Internetezés közben sok mindent csinálhatunk:

- Képeket töltünk fel (akár magunkról)
- Játzunk
- Chatelünk/emailt írunk
- Hozzászólunk más gondolataihoz
- Vásárolunk
- Blogot írunk
- Zenét hallgatunk

PÉLDÁUL:

Ezt mások is láthatják, ÉS a számítógépek megjegyzik, ezt nevezzük DIGITÁLIS LÁBNYOMNAK

Az Internet sosem felejt!

ÉLETBEN:

Ha ruhát veszel, és esetleg mégsem tetszik, akkor az könnyen kicserélhető, levásárolható, visszavihető.

INTERNETEN:

Ha az internetre feltöltöttél egy képet magadról, amit már megbántál, kitörölheted.

De ezzel nem túnt el!

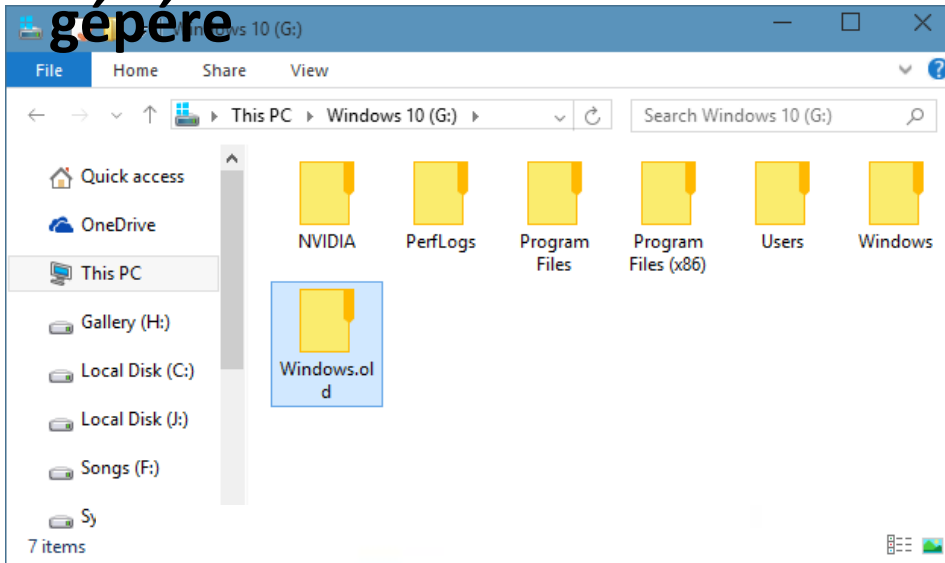
Ez a fotó akár több 100 embernek eljutott, amint feltöltötted.

Ők lementhették már a saját gépeikre.

PÉLDÁK

Valaki már letöltötte a
gépére

Feltöltötte a
Youtubera

Elküldte egy másik embernek

Megijedtem a digitális lábnyom hallatán, óvatosságból inkább nem használom az internetet...

Internetezni jó dolog:

- Sokat tanulhatunk
- Kapcsolatba léphetünk barátainkkal
- Kikapcsolódhatunk

De ha nem tudjuk hogyan kell, akkor:

**bajba sodorhatjuk magunkat,
vagy akár másoknak is bajt okozhatunk!**

KERÜLJÜK EL A BAJT!

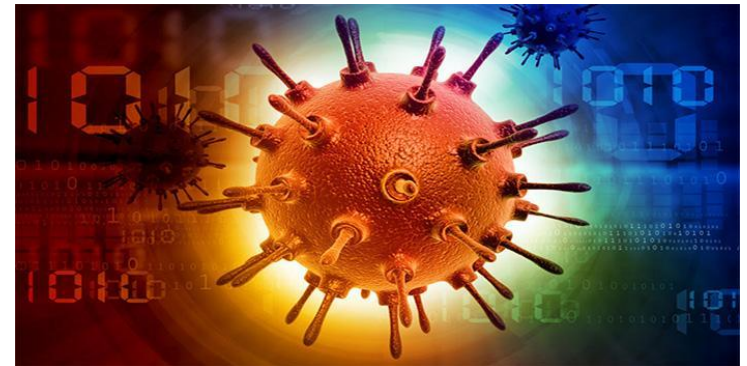
---

10 perc szünet

SZÁMÍTÓGÉPES VÍRUSOK

Számítógépes vírus

- kisméretű program, amely az egyik számítógépről a másikra terjed
- zavarja a számítógép működését
- adatokat törölhet a számítógépen
- e-mailekben található mellékletekben terjed
- vicces képek, üdvözlőkártyák, illetve hang- és videofájlok mellékleteiként kattintunk rá
- az internetes letöltések során is terjednek

Számítógépes féreg

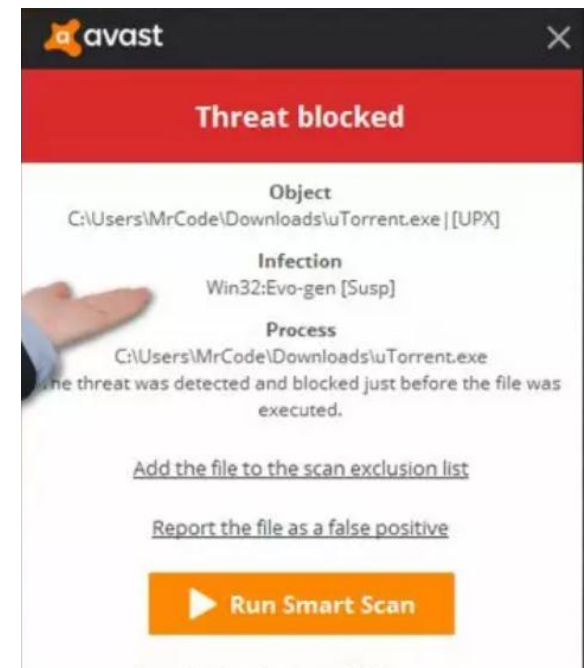

- ❑ a számítógépes féreg egy számítógépes kód
- ❑ legtöbb esetben e-mail mellékletként kezdődik, megnyitásakor megfertőzi a számítógépet
- ❑ a féreg a megkeresett emailcímekeket/címzetteket felhasználva küld fertőzött e-maileket az ismerőseinknek

Számítógépes trójai faló

- ❑ A **trójai faló** egy kártékony szoftverprogram, amely elrejtőzik egy másik programban.
- ❑ általában nem terjednek maguktól: vírusokkal, férgekkel vagy letöltött szoftverekkel terjednek el
- ❑ a gép megfertőzését követően lehetőség nyílik annak adatbázisának ellopására

A számítógépes vírusok felismerése

- Gyanúsan sokszor felugró ablakok
- Lassú számítógép működés
- Meg nem nyíló programok
- Furcsa (nem kívánt) üzenetek
- Végző esetben be sem kapcsolható számítógép

Védekezés a számítógépes vírusok ellen

Megelőzés:

- Használjunk vírusirtót
- Ne kattintsunk rá idegenektől kapott emailekre
- Na kattintsunk rá idegenektől kapott üzenetek mellékleteire
- Ne kattintsunk rá felugró ablakokra
- Ne nézzünk, kattintsunk rá gyanús oldalakra (pl. porno tartalomra)

Ha már baj van:

- Kérjünk segítséget a rendszergazdától!!

Online átverések

Online átverések

❑ **Hamis kiskereskedelmi weboldalak**
Termékeket kínál jelentősen piaci ár alatt

❑ **Aukciós átverések**
Valójában nincs termék, amire licitálnak

❑ **Előlegdíjas csalások**
Váratlan sms, e-mail arról, hogy nyertünk valamit, de előtte gyorsan be kell fizetni egy minimális összeget

mail.google.com/mail/u/1/#inbox

Átverések felismerése

- ❑ A „Naaagy lehetőség” / „5 000 000 Ft nyeremény azonnal” – hirtelen felugró ablakok valótlan nyereménnyel
- ❑ Hamis webhelyek (https: vagy lakat jel nélkül)
- ❑ Ismeretlen személyek keresnek fel pl. pénzügyi ajánlatokkal, vagy fenyegető üzenetekkel
- ❑ Ismeretlen, vonzó személy szeretnének megismerkedni velünk romantikus vagy intim kapcsolat céljából
- ❑ Ismeretlen üzenet: “Nem te vagy ezen a képen?” vagy “Ezt nem gondoltam volna rólad...”, vagy hasonló szövegek + egy link

Ezekben az esetekben 100% az esélye, hogy ki akarnak használni minket!

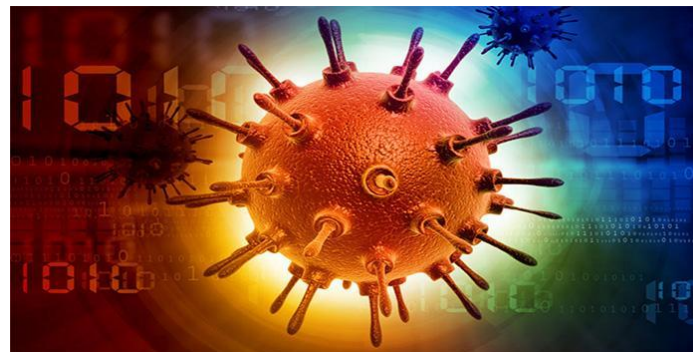

Védekezés az átverések ellen

- ❑ **CSAK a való életben ismert személyekkel** vegyünk fel a kapcsolatot
- ❑ Ha nem kért, villogó, nyereményt ígérő ablak ugrik fel, akkor:
  1. **NE KATTINTSUNK RÁ**
  2. **KÉRJÜNK SEGÍTSÉGET**
- ❑ Mindig ellenőrizzük a kis lakatot az URL mellett. Ha ez nincs, vagy nincs „https” a webhely címében, akkor óvatosnak kell lenni.
- ❑ Használjunk vírusirtó programokat
- ❑ Évente többször vizsgáltsuk meg a gépünket szakemberrel (rendszergazdával).

Miről volt szó?

Vége az első résznek :)

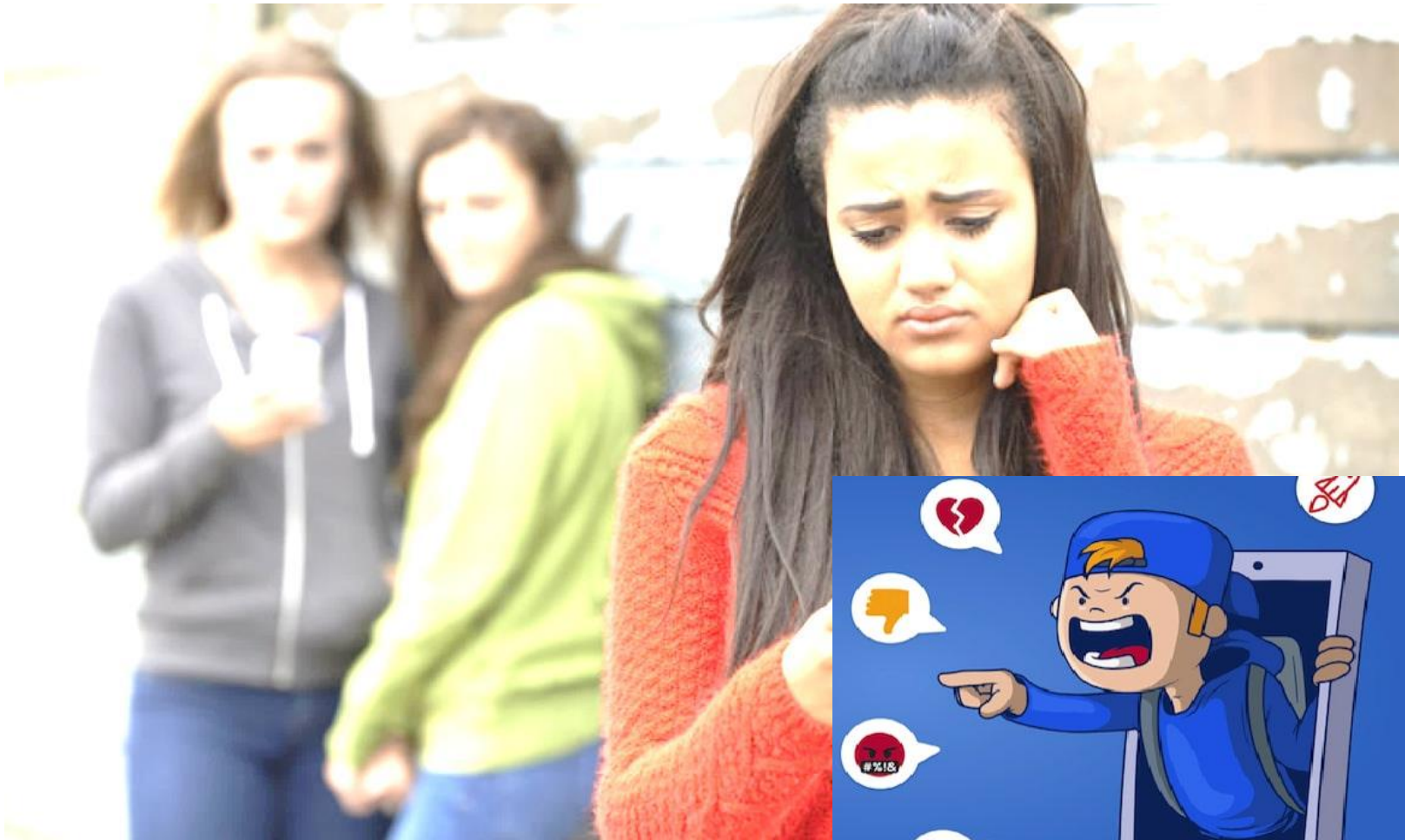
Internetes biztonság tudatosság

2. rész

Miről lesz szó?

- Internetes bántalmazás
- Internetes bántalmazás felismerése és védekezés
- Internetes szexuális bántalmazás felismerése és védekezés

CYBERBULLYING VAGY INTERNETES BÁNTALMAZÁS

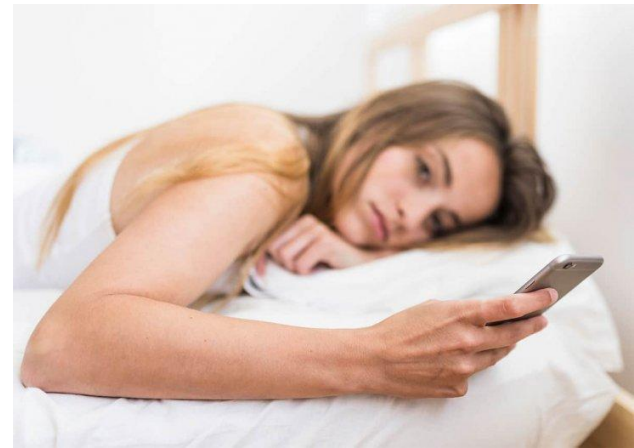
Bántalmazás

Internetes bántalmazás

- **Bárhol érhet minket az okoseszközök miatt, így nehezebb elmenekülni előle**
- **Könnyen és sok embernek lehet terjeszteni (pl. bejegyzés/fotó megosztása a Facebookon)**

Internetes bántalmazás

- **Hosszú időn keresztül fennmarad** a bántó tartalom (digitális lábnyom)
- **Név nélkül történhet (pl. hamis profillal)**, így nem lehet felelősségre vonni az elkövetőt

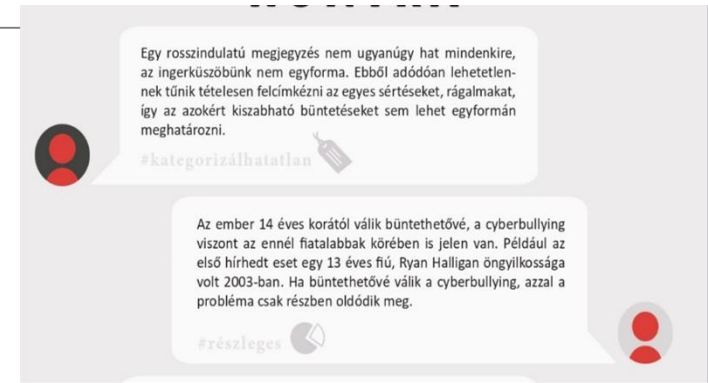
Internetes bántalmazás

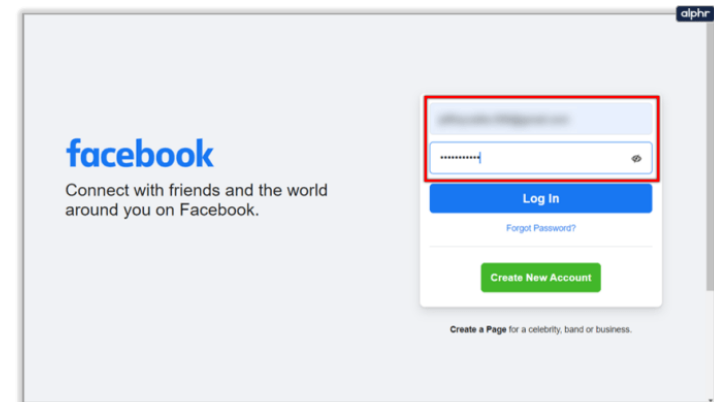
- Az elkövető **nem szembesül a következményekkel**, hiszen nem látja, mekkora fájdalmat okoz az áldozatnak.
Ezért nem változtat a viselkedésén.
- **Felügyelet hiánya:** nem derül ki a bántalmazás, hiszen sokszor nem nyilvános az áldozat profilja.
Ezért az áldozat sokszor nem is beszél a negatív tapasztalatokról.

Példák az internetes bántalmazásra

❑ **Felzaklató** tartalmú anonim **üzenetek** (szöveg, kép, videó) küldése e-mailben, SMS-ben, chaten vagy közösségi oldalon

❑ Személyes felhasználói fiókba (e-mail, közösségi oldal, stb.) való **jogosulatlan belépés**

❑ Valaki más **személyiségével való visszaélés** (pl. másik személy fotója profilként)

Példák az internetes bántalmazásra

- ❑ Bármilyen **személyes információ** pl. **fotó** megszerzése és annak beleegyezés nélküli **elterjesztése**
- ❑ **Személyes fotó vagy videó szerkesztése** úgy, hogy az azon szereplőt **megalázó** helyzetbe hozza vagy nevetségessé tegye. Ennek a terjesztése
- ❑ **Mobiltelefonra érkező anonim hívások**

Példák az internetes bántalmaz

- ❑ **Rosszindulatú pletykák terjesztése** online eszközök segítségével
- ❑ **„Levegőnek nézés”** online környezetben: például direkt nem hívnak meg valakit egy közös eseményre
- ❑ Internetes szexuális bántalmazás, például sexting

Védekezés az internetes bántalmazás ellen

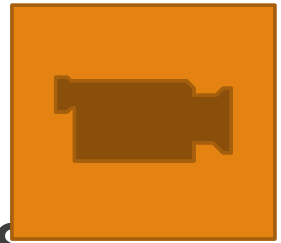
- ❑ Tiltsuk le a visszaélő profilt, és kérjük az ártó bejegyzés törlését
- ❑ Kérjük segítséget, ha ártó tartalommal bíró videót látunk
- ❑ Profil törlése és/vagy jelszó megváltoztatása

Beállítások > Adatvédelem

Adatvédelem

- Adatvédelem
- A Facebook-adataid**
- Profil és megjelölés
- Nyilvános bejegyzések
- Tiltás
- Cookie-k
- Történetek

A profilod információinak letöltése	A profiladataidból másolat letöltése megőrzés vagy más szolgáltatásba való átvitel céljából.	Megtekintés
Tevékenységnapló	A profilod tevékenységének megtekintése és kezelése.	Megtekintés
Facebookon kívüli tevékenység	Megnézheted vagy leválaszthatod a fiókodról a Facebookon kívül általad felkeresett vállalkozásokkal és szervezetekkel kapcsolatos tevékenységeket.	Megtekintés
Az adataid kezelése	További tájékoztatás arról, hogyan kezelheted az adataidat.	Megtekintés
Felfüggesztés és törlés	Átmenetileg felfüggesztheted vagy végleg törölheted a fiókot.	Megtekintés

Internetes szexuális bántalmazás

Szexuális bántalmazásnak hívjuk, amikor valami olyan testi kapcsolatra **kényszerít**, amit nem akarunk.

Az **Internet világában** ez fotók, képek, videók küldésével, fogadásával történhet.

https://www.youtube.com/watch?v=_XKg3JfOYpM

Felismerés

Internetes szexuális bántalmazás formái:

- egy másik személy intim témákról akar chatelni vagy levelezni velünk
  - ránk erőltetnek intim képeket vagy videót, amiket nem kívánunk látni
  - valaki meztelen képet kér tőlünk a neten
  - valaki videóchatelni hív, és nincs rajta ruha
  - valaki videóchatelni hív, és kéri, hogy vetkőzzünk le
  - valaki a meztelen képünket megosztja a neten
-
- Az internetes szexuális bántalmazás bűncselekmény!!**

Védekezés

- ❑ Ne küldjünk magunkról intim képet, mert a későbbiekben visszaélhetnek ezzel!
- ❑ Ne tároljunk intim képeket az okoseszközünkön - ha lehet, ne is készítsünk ilyet.
- ❑ Idegenekkel ne osszuk meg videót, videóchatet.
- ❑ Ne kérjünk másoktól intim képet!
- ❑ **Kérjünk segítséget, ha valaki erőszakoskodik.**

Az intimitáshoz két ember beleegyezése kell!!

Segítséget lehet kérni...

- családtagtól,
- segítőtől,
- mentortól,
- gondnoktól,
- rendőrségtől.

Miről is volt szó?

Internetes biztonság tudatosság

3. rész

Miről lesz szó?

- ❑ Internetes illemszabályok – Netikett 12 szabálya

Internetes illemszabályok

Internetes illemszabályok = Netikett 12 szabálya

Az Interneten is tudni kell viselkedni.

1. Viselkedj úgy az Interneten, **mint a valós életben.**
2. Olyan emberek is látják az írásaidat, akiket nem ismersz!
3. **Ne írd CSUPA NAGYBETŰVEL!**
A nagybetűs írás **KIABÁLÁSNAK** minősül és sehol nem nézik jó szemmel.
4. **Ne káromkodj!** Kerüld a trágár szavakat! **Légy kedves!**

Az Interneten is tudni kell viselkedni:

---

5. Ha nem tetsző hozzászólást vagy posztot láatsz, **ne keveredj veszekedésbe!**
6. **Ne sérts meg senkit** hovatartozása, vallása vagy egyéb tulajdonsága miatt!
7. Mielőtt hozzászólást írsz **gondold át a következőket:**
  - igaz-e?
  - lényeges-e?
  - jóindulatból fakad-e?

Az Interneten is tudni kell viselkedni:

---

8. **Ne tegyél fel nem illendő kérdéseket** senkinek!
Ezzel megalázod őt.
Például: „*Mióta vagy ilyen kövér?*”
9. **Bűncselekmény**, ha személyes információkat vagy képeket hozol nyilvánosságra olyan emberről, aki ebbe nem egyezett bele!
10. Ne gondold azt, hogy az interneten, chaten bármit írhatsz! **Csak olyat írd, amit a való életben is kimondanál!**
11. **Ne írogass/ hívogass másokat emailen/chaten/telefonon**, ha ők nem akarják

Az Interneten is tudni kell viselkedni:

---

11. Tiszteld mások idejét!

- ❑ Tartsuk tiszteletben az esti pihenőidőt – este 10 óra után és reggel 8 óra előtt ne hívj fel másokat, és ne írd nekik
- ❑ Tömören és lényegretörően fogalmazzuk meg az üzenetünket
- ❑ Tartjuk a társas kapcsolati határokat (ismerősök, munkatársak, barátok, család)

12. Ne posztolj akkor, ha dühös vagy. Először nyugodj meg!

Együtt könnyebb!

KÉRJ SEGÍTSÉGET VALÓS SZEMÉLYEKTŐL AKIKET TÉNYLEG ISMERSZ!

Biztonságos internetezés

---

https://www.downalakitvany.hu/sites/default/files/5.%20Internetes%20b%3%A1ntalmaz%3%A1s%20K%3%89K%20kiadv%3%A1ny_0_0.pdf

Minden, amit a biztonságról tudnod kell, s hogy milyen veszélyeknek lehetsz kitéve, ha nem vagy figyelmes KÉR formátumban